

Säästäväisillä innovaatioilla nousuun

Tuotteiden ja palveluiden innovointi on noussut yhä voimakkaammin esille viime aikoina. Innovatiivisia tuotteita kehitetään jatkuvasti. Maailma on kuitenkin muutoksessa. Taloudellisten, aineellisten ja institutionaalisten resurssien rajallisuus tulee yhä useammin vastaan. Miten yritykset kykenevät rakentamaan tuotteita ja palveluita tiukkenevien reunaehtojen sisällä? Säästäväisille innovaatioille on kysyntää. Tähän suomalaisten yritysten pitäisi viimeistään nyt tarttua.

Seuuraavassa on eräitä huomionarvoisia faktoja, jotka kuvaavat hyvin tämän päivän ja lähitulevaisuuden tilannetta Suomessa ja Euroopassa.

- Joulukuussa 2013 Suomen työttömyysaste oli 8,40 %.
- Samana ajankohtana Suomen nuorisotyöttömyysaste oli 19,40 %.
- Vuoden 2012 lopussa Suomessa maksettiin työ- tai kansaneläkettä tai kumpaakin yhteensä 1,5 miljoonalle eläkkeensaajalle.

	Suomessa asuvat	Ulkomailla asuvat
Yhteensä	1 432 000	63 000
Lakisääteisellä työeläkkeellä	56 %	32 %
Vain kansaneläkkeellä	5 %	49 %
Sekä työ- että kansaneläkkeellä	39 %	19 %

Eläkkeensaajat Suomessa ja ulkomailla eläkejärjestelmäkohtaisesti 31.12.2012, lähde: Eläketurvakeskus (ETK).

Suomen taloutta koskevat ennusteet	2012	2013	2014	2015
BKT:n kasvu (% edellisvuoden samasta ajankohdasta)	-0,8	-0,6	0,6	1,6
Inflaatio (% edellisvuoden samasta ajankohdasta)	3,2	2,2	1,9	1,8
Työttömyys (%)	7,7	8,2	8,3	8,1
Budjettitalouden tasapaino (% BKT:stä)	-1,8	-2,2	-2,3	-2,0
Valtion velka (% BKT:stä)	53,6	58,4	61,0	62,5
Vaihtotase (% BKT:stä)	-1,8	-1,2	-1,3	-1,1

Euroopan komissio – Euroopan talousennuste, syksy 2013.

Millaisilla ratkaisulla suomalaiset yritykset, yrittäjät ja päättäjät saadaan innovoimaan? Miten heitä voidaan auttaa viemään mahtavia ideoita ja tuotteita menestyksellisesti ulkomaille, jotta

”Tee jotain sellaista, jota ihmiset haluavat”

voidaan työllistää lisää ihmisiä? Y-Combinator-nimisen amerikkalaisen siemenvaiheen kiihdyttämön perustajaosakas **Paul Graham** mainitsee verkkosivuiltaan iskulauseen, josta tuli heidän yrityksensä motto: **Tee jotain sellaista, jota ihmiset haluavat.**

Voisi lyödä vaikka vetoa, että miltei kaikki yritykset sanovat jo toimivansa juuri näin. Joskus yrityksellä voi olla vaikka kuinka hyvä tuote, mutta jos strategian toteuttamisessa epäonnistutaan, tuote ei välttämättä mene kaupaksi. Yritys ei saa aikaan myyntiä myöskään silloin, kun tuote tai palvelu on hinnoiteltu selvästi asiakkaan ostovoimaa kalliimmaksi. Näin käy varsinkin pohjoismaisille yhtiöille niiden mennessä kehittyviin maihin myymään tuotteitaan ja palveluitaan.

Tässä mielessä iskulauseen ”tee jotain sellaista, jota ihmiset haluavat” voi tulkita tarkoittavan, että tuotteen tai palvelun menestyksen edellytyksenä

on hyvän markkinoinnin ohella seuraavat kolme ominaisuutta:

- Edullisuus
- Toiminnallisuus
- Toimintavarmuus

Mitä säästäväinen innovaatio tarkoittaa?

Renault-Nissan-yhteenliittymän toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja **Carlos Ghosn** käytti käsitettä *frugal engineering* vuonna 2006. Häneen oli tehnyt vaikutuksen intialaisten insinöörien kyky innovoida nopeasti ja kustannustehokkaasti hyvin rajallisin resurssein.

”Kyse on siitä, että yritykset hyväksyvät resurssien rajallisuuden ja kehittävät ratkaisuja rajoittavien tekijöiden pohjalta”

Säästäväisen innovaation (*frugal innovation*) konseptissa on kyse siitä, että yritykset hyväksyvät taloudellisten, aineellisten ja institutionaalisten resurssien rajallisuuden ja kehittävät innovatiivisia ideoita ja käytännöllisiä ratkaisuja näiden rajoittavien tekijöiden pohjalta.

Tämä tarkoittaa käytännössä, että säästäväiseen innovaation periaatteisiin perustuvan esi-

merkkituotteen tai -palvelun tulee olla hinnaltaan 50–70 prosenttia nykyistä vaihtoehtoa edullisempi, tarjota ainakin 70–80 prosenttia nykyisen ratkaisun toiminnallisuudesta ja yltää parhaimmillaan 90–100 prosentin toimintavarmuuteen nykyiseen vaihtoehtoon nähden.

Mihin säästäväistä innovaatiota tarvitaan?

Isossa-Britanniassa innovaatio-toiminnan edistämisestä vastaava organisaatio NESTA (jossain määrin kuin Suomen SITRA) on tiivistänyt hienosti, miksi säästäväistä innovaatiota tarvitaan Euroopassa.

Kehittyneiden talouksien heikko kasvu ja muun muassa yksityisellä ja julkisella sektorilla yhtäaikaisesti

nähty velkaantumisen pienentäminen johtavat siihen, että säästäväisille innovaatioprosesseille sekä laadukkaille ja hinnaltaan kohde-ryhmälle sopiville tuotteille ja palveluille on yhä enemmän kysyntää.

Ilmastoa, energian- ja vedenkulutusta ja muiden resurssien käyttöä koskevat ympäristörajoitukset kasvattavat tarvetta kehittää tuotanto- ja kulutusmalleja yhä harkitsevampaan

Husk Power Systemsin säästäväinen innovaatio: bioenergian tuotanto riisinkuorista, jotka ovat tähän asti päätyneet jätteiksi, ja niistä sähkön tuottaminen Intian maaseudulle.

ja säästäväisempään suuntaan.

Uudet teknologia-alustat alentavat merkittävästi joidenkin innovointimuotojen kustannuksia, minkä myötä säästäväisille innovoijille syntyy valtavasti uusia mahdollisuuksia.

Kasvava hoivan tarve nopeasti ikääntyvissä yhteiskunnissa johtaa siihen, että sosiaali- ja terveysasioita on ajateltava uusista lähtökohdista. Tässä kyseeseen tulevia muutoksia ovat muun muassa liiketoimintamallien ja arvoketjujen perinpohjainen uudelleenajattelu – tätä ilmentävät tietyt esimerkit onnistuneesta säästäväisestä innovaatiosta.

Nykypäivänä voimakkaasti kasvavimmat markkinat ovat kehittyvissä ja nousevissa talouksissa, joissa on paljon kysyntää laadukaille ja hinnaltaan kohderyhmälle sopiville tuotteille ja palveluille.

Säästäväisen innovaation aika ei ole nyt, vaan eilen.

Tämä tarkoittaa, että yritys, joka parhaillaan soveltaa säästäväistä innovaatioprosessia, ei ole liikkeellä ensimmäisenä. Säästäväinen innovaatio alkoi jo

- kun GE Healthcare julkisti EKG- ja ultraäänilaitteensa
- kun Siemens julkisti uudenlaisen laitteen sikiön sykkeen mittaukseen

- kun Medtronic julkisti tahdistimet sydämen harvalyöntisyyden hoitoon
- kun Husk Power Systems käynnisti Intiassa bioenergian tuotannon riisinkuorista, jotka olivat tähän asti päätyneet jätteiksi, ja tuottaa niistä sähköä Intian maaseudulle
- kun Tata Chemicals alkoi myydä Tata Swach -nimistä talousveden puhdistusjärjestelmää, joka on lajissaan maailman edullisin
- ja kun Vortex Engineering julkisti aurinkovoimalla toimivat pankki-automaatit Intian maaseudulla.

Vastaavia esimerkkejä löytyy vaikka kuinka paljon.

Säästäväisiä innovaatioita

Viereisellä sivulla taulukossa on esimerkkejä Intiassa todella pienin kustannuksin toteutetusta hajotavasta innovaatiosta (*disruptive innovation*), jonka tulokset ovat tuottaneet arvoa suurille ihmismäärille.

Kaikki yllä mainitut innovaatiot on kaupallistettu, eli ne eivät ole pelkkiä ideoita. Ei tarvitse pelätä, että säästäväisen innovaatioprosessin tuloksena syntyvä tuote tai palvelu veisi pohjaa yrityksen muiden, hintavampien tuotteiden markkinoilta. Säästäväisen innovaation avulla asiakkaille vain annetaan sellaista,

Tata Chemicalsin säästäväinen innovaatio: Tata Swach -niminen talousveden puhdistusjärjestelmä, joka on lajissaan maailman edullisin.

Surechill'in säästäväinen innovaatio: rokotejääkaappi, joka kykenee pitämään rokotteet kylmänä vähintään 10 päivää ilman sähköä.

Tuotteet/palvelut	Ennen	Nyt
Psoriasiksen hoito (Intian teknologiajohtajuus uudella vuosituohannella -hanke)	20 000 dollaria	100 dollaria
Tekojalka (Jaipur-jalka)	12 000 dollaria	28 dollaria
Harmaakaihileikkaus (Aravind Eye Care)	3 000 dollaria	30 dollaria
Sylimikrot (Mobilis)	2 000 dollaria	200 dollaria
B-hepatiittirokote (Shantha Biotech)	18 dollaria	0,40 dollaria

Esimerkkejä hajottavista innovaatioista Intiassa. Lähde: <http://classic.marshall.usc.edu/iom/fi/health.htm>

mitä he tarvitsevat ja mihin heillä on varaa. Korkeampi hintaiseen tuotteeseen kuuluvat toiminnot ja sovellusmahdollisuudet löytävät aina kohdeasiakkaansa, mutta julkistamalla hinnaltaan kohderyhmälle sopivia ja kuitenkin laadukkaita tuotteita ja palveluita saadaan lisäksi aivan uu-

myydä halpoja ja huonolaatuisia tuotteita, niitä ei osta Intiassa tai Kiinassa kukaan. Säästäväisessä innovaatioissa on sen sijaan kyse siitä, että opitaan innovoimaan hyvin tiukkojen rajoittavien tekijöiden puitteissa ja kääntämään vaikeudet kasvumahdollisuuksiksi.

josta me käytämme nimeä *jugaad*." Niinpä länsimaisten yritysten kannattaakin mennä nouseville markkinoille ja muodostaa kumppanuuksia sopivien paikallisten yritysten kanssa tai perustaa paikallinen tutkimus- ja kehitystiimi voidakseen oppia uusia prosesseja tai kokonaan uuden toimintatavan. Yritysten johtotasolla tarvitaan yrittäjämäistä asennoitumista, jotta perinteisen varovaiset strategiat voidaan ajatella uusiksi ja orientoitua kohti laadukkaita ja hinnaltaan kohderyhmälle sopivia tuotteita ja palveluita.

"Säästäväisen innovaation avulla asiakkaille annetaan sellaista, mitä he tarvitsevat ja mihin heillä on varaa"

sia asiakkaita uusilta alueilta. Alempi hintaisissa tuotteissa tuotekohtaiset katteet ovat tietysti pienemmät, mutta myyntivolyymien merkittävä kasvu korvaa tämän ja voi itse asiassa johtaa kokonaisvoiton kasvuun.

On hyvä muistaa, ettei säästäväinen innovaatio tarkoita samaa kuin halpa. Sana halpa tuo mieleen huonolaatuiset tuotteet ja ratkaisut. Jos valmistajat haluavat

Kirjassa *Jugaad Innovation* (<http://jugaadinnovation.com/>) **Simone Ahuja** ja muut teoksen laatijat ilmaisevat saman asian paremmin sanankääntein: "Länsimaissa talouksissa, joissa resursseja on runsaasti ja olot ovat verraten vakaat, yritysten ylipään johtoon kuuluvien on vaikea omaksua ja harjoittaa tätä säästäväistä, joustavaa ja ennakkoluulotonta ajattelutapaa,

Millä liiketoiminnan alueilla säästäväistä innovaatiota on helpointa soveltaa?

Mainitsisin seuraavat alueet:

- koulutus
- energiantuotanto
- ympäristö
- elintarvikkeet
- terveydenhoito
- vesitalous

Ajatus säästäväisestä innovaatiosta tulisi jo ottaa vastaan Suomessa ja Euroopassa. Onko yrityksesi valmis ottamaan seuraavan askeleen innovoidakseen ja valmistakseen jotain sellaista, jota ihmiset haluavat? ■

Kirjoittaja:

Venkata Gandikota on The Nordic Frugal Innovation Society:n perustajajäsen ja hallituksen puheenjohtaja. Hänellä on usean vuoden kokemus suomalaisten ja intialaisten yritysten verkostoisissa.

